Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0523U100180

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-10-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пастрик Тетяна Володимирівна
2. Tetyana V. Pastryk

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6329-9607

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2023

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Комунальний заклад вищої освіти Волинський медичний інститут. Волинської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 05500687

Місцезнаходження: вул. Лесі Українки, 2, Луцьк, Луцький р-н., 43016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 32.051.05

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти Волинський медичний інститут. Волинської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 05500687

Місцезнаходження: вул. Лесі Українки, 2, Луцьк, Луцький р-н., 43016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Держадміністрація

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81.61

Тема дисертації:

1. Психологічні основи емоційної експресивності стосовно осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту

2. Psychological foundations expressed emotion towards service users with chronic gastrointestinal diseases

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено науково-теоретичне обґрунтування та емпіричне вивчення проблеми емоційної експресивності стосовно осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. Емоційну експресивність визначено як сукупність критичного і ворожого ставлення до особи, а також прояви емоційної гіперопіки. У дослідженні представлено методологію дослідження та його логіку у сукупному розгортанні есперієнтальних, методологічних, феноменологічних, психолінгвістичних та експериментально-розвивальних дослідницьких запитань. Відповідно до їх послідовного вирішення у досліджені визначено феноменологію емоційної експресивності як одночасно об'єктивно існуючого та суб'єктивно проживаючого конструкту, що зумовлює подвійну специфіку його дослідження на рівні об'єктивного ставлення родичів до особи із захворюванням та власне суб'єктивного переживання цього ставлення особою із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. На емпіричному рівні

виявлено структуру управління хворобою й саморегуляції осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту та їх зв'язок з якістю життя, пов’язаною з хворобою. Встановлено опосередкований вплив емоційної експресивності на управління хворобою й саморегуляцію, зокрема на взаємозв’язок втомлюваності і виснаженості осіб із захворюваннями шлунково-кишкового тракту та труднощами, пов’язаними із хворобою. Визначено реципрокний характер емоційної експресивності, зокрема встановлено тісний кореляційний зв'язок між суб’єктивним переживанням отримувачами медичних послуг критичності як з боку родичів, так і медперсоналу. Результати психолінгвістичного аналізу наративів про хворобу осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту та осіб родичів цих осіб дали змогу встановити основні категорії цих наративів, а також визначити позитивні кореляційні зв’язки між емоційною експресивністю з боку родичів та домінуванням у їхньому мовленні категорій афекту, а також негативні кореляційні зв’язки між емоційною експресивністю та когнітивними дієсловами, що свідчить про нерозуміння родичами спектру переживань осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. На основі наративів про хворобу також визначено психолінгвістичні маркери стигми стосовно осіб хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту як емоційної експресивності на рівні суспільства, що відповідає макро-рівню біопсихосоціального підходу у нашому дослідженні. Розроблено експериментальну когнітивно-поведінкову психоедукаційну програму для медперсоналу, спрямовану на зниження емоційної експресивності стосовно осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту та її негативного впливу на якість життя отримувачів медичних послуг. На основі виявлених експерієнтальних, методологічних, феноменологічних, психолінгвістичних та експериментально-розвивальних особливостей запропоновано рекомендації для родичів, які спрямовані на зниження їхньої емоційної експресивності стосовно осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту

2. The dissertation presents theoretical, empirical, and experimental exploration of the problem of family members’ expressed emotion towards service users with chronic gastrointestinal diseases. Expressed emotion is defined as a set of attitudes with criticism, hostility, and emotional over-involvement towards service users. Expressed emotion is a key concept in family members' attitudes toward a person with a condition. Expressed emotion is a reliable psychosocial predictor of relapses in mental and physical health and covers three key aspects: the behaviour of family members, the quality of relationships and the home environment. The study presents the research methodology and its logic in the complex set of experiential, methodological, phenomenological, psycholinguistic, and experimental-developmental research questions. Accordingly, to research questions and their consistent solution, the phenomenology of expressed emotion as a simultaneously objectively existing and subjectively experienced construct is defined. The results of the psycholinguistic analysis of illness narratives of service users with chronic gastrointestinal diseases indicate the main categories of these narratives. Additionally, positive association between family members’ expressed emotion and the dominance of categories of the affect and emotions in their speech, and negative association between family members’ expressed emotion were defined. The decrease of cognitive verbs in family members’ narratives might be explained by a lack of their understanding the spectrum of disease-related experiences of service users with chronic gastrointestinal diseases. Based on disease narratives, psycholinguistic markers of stigma towards service users with chronic gastrointestinal diseases as expressed emotional at the societal are also determined. The results of psycholinguistic analysis of disease narratives in service users with chronic gastrointestinal diseases indicate different types of attitudes towards their disease, among them the anxious type has been the most developed. The service users in the current research demonstrate all types of attitudes to the disease were established, except apathetic type. The most frequent types are the anxious type with a hypochondriac variant, the melancholic type and the paranoid type of attitude towards the disease. The study demonstrates that stigma is a complex societal expressed emotion towards service users with chronic gastrointestinal diseases, which is examined at the level of the macrosystem in the biopsychosocial approach in our study. An experimental cognitive-behavioral psychoeducational program for healthcare staff, aimed at reducing their expressed emotion towards service users with chronic gastrointestinal diseases has been developed. The results of the study indicate the main problems in the attitude of healthcare staff to service users with chronic gastrointestinal diseases under the circumstances of limited resources and identify the key areas of

the experimental cognitive-behavioral psychoeducational program for medical personal. These areas include awareness of the nature of expressed emotion, and its types, as well as the impact of expressed emotion on disease-related quality of life, disease management, and self-regulation; definition of emotional overinvolvement as a type of expressed emotion, which negatively affects the quality of life service users with chronic gastrointestinal diseases; the importance of mentalization for understanding the experience of service users with chronic gastrointestinal diseases and the importance of their own positive attitude towards the service users in the context of their disease-related quality of life.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Засєкіна, Л. В., Пастрик Т. В.. Основи психології та міжособове спілкування : навч. посіб. для студ. мед. училищ, коледжів, академії та ін-тів медсестринства.2-е вид. Київ : ВСВ «Медицина», 2018. 216 с.
- Pastryk T., Kotys O., Dyachuk N., Milinchuk V. Consciouscontrolinspeechpathologyandspeechrehabilitationfollowingstroke. East European Journal of Psycholinguistics. 2019. Vol.6, No. 2. P. 89–97.
- Pastryk T., Kireieva Z., Kordunova N., Lyla M. Perceived Expressed Emotion in the Illness Narratives of Individuals with Chronic Gastrointestinal. East European Journal of Psycholinguistics. 2021. Vol.8, No. 2. P. 189–200
- Zasiekina L., Pastryk T., Kozihora M., Fedotova T., Zasiekin S. Cognition, Emotions, and Languagein Front-Line Healthcare Workers: Clinicaland Ethical Implicationsfor Assessment Measures. Psycholinguistics. 2021. Vol. 30, No.1. P. 8–25
- Pastryk, T., &Kots, M. (2022). Translationand Cross-Cultural Adaptationof Expressed Emotion Measure. East European Journal of Psycholinguistics, 9(1). P. 134-144
- Кихтюк О. В., Пастрик Т. В. Психологічні проблеми осіб із віл-позитивним статусом. Психологія: реальність і перспективи, 2016. Вип. 6. С. 71-76.
- Пастрик Т. В. Емоційна експресивність vs емоційне ставлення до осіб із хронічними захворюваннями: концептуалізація понять. Психологія та соціальна робота. 2020. Вип. 1(51). С. 154–164
- Пастрик Т.В. Здоров'я та психологічний добробут осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту під час карантинних обмежень COVID-19. Наукові записки національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». 2021. Вип. 12. С. 12–17.
- Пастрик Т. В. Емоційна експресивність у контексті ставлення до себе, до інших і до світу. Науковий вісник ХДУ. Серія «Психологічні науки». 2021. Вип. 4. С. 55–61.
- Пастрик Т. В. Психологічні прояви емоційної експресивності стосовно осіб із медичними діагнозами. Психологія та соціальна робота. 2021. Вип. 1 (53). С. 136–150.
- Пастрик Т. Методологічні засади дослідження емоційної експресивності родичів стосовно осіб із хронічними шлунково-кишковими захворюваннями. Психологічні перспективи. 2022. Вип. 39. С. 306-321.
- Пастрик Т. В. Культурна адаптація та стандартизація опитувальника управління хворобою та саморегуляція осіб із захворюванням. Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи. 2022. Вип. 1(57) Т. 2. С. 154-167.

- Пастрик Т. В. Емоційна експресивність у контексті моделі рис особистості: теоретико-емпіричне осмислення понять. Психологічні перспективи. 2022. Вип. 40. С. 136-149
- Пастрик Т. В. Демографічні характеристики як детермінанти емоційної експресивності у родинах осіб із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. Психологія: реальність і перспективи. 2022.Вип.19. С. 110-118
- Пастрик Т. В. Суб'єктивне переживання емоційної експресивності особами із хронічними захворюваннями шлунково-кишкового тракту. Психологічний часопис: науковий журнал. 2022. Вип. 5(8). С. 39-46.
- Засєкіна Л. В., Пастрик Т. В. Моральний дистрес та емоційна експресивність медпрацівників: когнітивно-поведінкова психоедукаційна програма. Журнал сучасної психології. 2022. Вип. 4(27). С. 23-31
- Пастрик Т. В. Реципрокність емоційної експресивності у тріаді «Користувач медичних послуг-родина-медпрацівник». Український психологічний журнал: збірник наукових праць. 2022. Вип. 2(17). С. 103-118.
- Пастрик Т.В. Системний огляд проблеми емоційної експресивності найближчого оточення стосовно осіб із психічними та фізичними захворюваннями. Науковий вісник ХДУ. Серія Психологічні науки. 2022. Вип. 2. С. 109-116
- Пастрик Т. В. Психодіагностика емоційної експресивності у наукових дослідженнях об'єктивний рівень ставлення родини чи суб'єктивне переживання. Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи. 2022. Вип. 2(58). С. 160-170.
- Пастрик Т. В. Управління хворобою та якістю життя осіб із захворюваннями шлунково-кишкового тракту. Наукові перспективи. 2022. Вип.12(30). С. 473-487.
- Пастрик Т. В. Прояви емоційної експресивності в мові та мовленні. Теоретичні і прикладні проблеми психології та соціальної роботи. 2022. Вип. 3(59). С. 16-24.
- Федонюк Л. Я., Пастрик Т. В. Музей як освітній простір та просвітницький ресурс у закладах вищої медсестринської освіти. Науково-практичний журнал «Медсестринство» Тернопіль: Тернопільський національний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського, 2021р. Вип. 4. С. 16-17.
- Пастрик Т. В. Ефективне спілкування членів родини з особою із хронічним захворюванням як чинник здоров'я громади: Комунікація і спілкування в XXI столітті: Збірник наукових робіт учасників Всеукраїнського круглого столу: «Комунікація і спілкування у XXI столітті» (22 лютого 2022 р.) [Електронний ресурс] / за наук. ред. Г. М. Бевз, І. В. Петренко, В. І. Юрченко. Вісник педагогіки і психології. 2022. Вип. 29. 2022. С. 84-89.
- Пастрик Т. В. Психічні стани медпрацівників у кризових ситуаціях під час пандемії COVID-19 Актуальні проблеми екстремальної та кризової психології : зб. тез Міжнар. наук.-практ. конф. (21 лютого 2022 р.). Дніпро : ДДУВС. 2022. – С. 66-69.
- Пастрик Т. В. Емоційний дистрес медпрацівників у кризових ситуаціях під час пандемії COVID-19 Психологічні основи здоров'я, освіти, науки та самореалізації особистості : матеріали XIV міжнар. наук. - практ. конф. (7 – 8 квіт. 2022 р.) / за заг. ред. М. І. Магдисюк. Луцьк : Вежа-Друк, 2022. С. 130 – 133.
- Пастрик Т.В. Емоційна експресивність членів родини та медперсоналу до особи із хронічним захворюванням. Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій і суспільства: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Біла Церква, 5 листопада 2022 р.): у 2 ч. Біла Церква: ЦФЕНД, 2022. Ч. 1. С. 9-10.
- Pastryk T. Conceptual models of relatives expressed emotion towards service users with gastrointestinal disease. International scientific innovation sinhuman life. Proceeding softhe 12 th International Scientific and Practical Conference. Manchester, United Kingdom. 8-10 June, 2022 Manchester. P. 548-558.
- Chopiak V. V., Kovpak A. V., Pastryk T. V., Mishchenko I.V. Changesin In dicators of Fibrinolysis and Proteolisis in Rats with Spontaneous Hypertension During Treatment with Ramipril. Proceedingsof the 3rd International scientific and practical conference "Scientific Research in the modern world"(January 12-14, 2023).Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2023. P. 48-55.

- 4.1. Chopiak V. V., Kovpak A. V., Pastryk T. V., Mishchenko Changes in lipid peroxidation activity in rats with congenital hypertension during candensartan treatment. Proceeding sof the 4th International Scientificand Practical Conference. (18-20 January, 2023). Osaka, Japan. P. 29-40.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U000945

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпортун Оксана Миколаївна
2. Oksana Sportun

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад вищої освіти "Вінницька академія неперервної освіти"

Код за ЄДРПОУ: 02139682

Місцезнаходження: вул. Грушевського, буд. 13, Вінниця, Вінницький р-н., 21050, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки Вінницької обласної державної адміністрації

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фальова Олена Євгенівна
2. Olena Y. Falova

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська інженерно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02071228

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 16, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сердюк Людмила Захарівна

2. Liudmyla Z. Serdiuk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г. С. Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, буд. 2, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Засєкіна Лариса Володимирівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Засєкіна Лариса Володимирівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Малімон Л.Я.
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна